

Til Stortingets finanskomite
Fra Kraftfylka
Dato 14.10.16
Emne Høringsinnspill Statsbudsjettet 2017

Kraftfylka (Samarbeidande Kraftfylke) er ei interesseforening for 11 fylkeskommuner med store kraftinteresser med formål å sikre at en størst mulig del av verdiskapinga blir værende igjen i de områdene der vannkraftressursene finnes og verdiene blir skapt.

I Energimeldingen¹ framholder regjeringa hvor viktig den regulerbare vannkrafta er for det norske kraftsystemet og for verdiskapinga i kraftsektoren. Her beskrives også behovet for vedlikehold av eksisterende anlegg og potensialet for opprustninger og utvidelser som kan realiseres i denne forbindelse. Dette vil kreve store investeringer framover. Samtidig uttrykker regjeringa bekymring for lønnsomheten i de investeringene som må, bør og kan gjøres de neste tiårene. Investeringsbehovet sammenfaller med lave kraftpriser. I forbindelse med behandling av Skattemeldingen² syntes denne komite også å se behovet for en vurdering av kraftskatteregimet.

Situasjonen for den regulerbare vannkrafta bekymrer i alle fall våre medlemmer, som eiere av og vertskap for kraftproduksjon. Vi blir ikke mindre bekymret av regjeringens valg av løsninger så langt: Reduksjoner i den kompensasjonen kommuner og fylker får for å stille sine naturressurser til disposisjon for kraftproduksjon, og for næringas del skatteskjerpelse heller enn lettelse. Utviklinga følger en trend over mange år og gjennom skiftende regjeringer hvor kommunesektorens andel av inntektene fra kraftproduksjonen stadig svekkes og trues, uten at det er til gagn for bransjen.

Stortinget har heldigvis avskåret all videre diskusjon omkring konsesjonskraftregimets effektivitet og kommunesektorens provenyfra dette. Problemet regjeringa adresserte i Energimeldinga er likevel ikke løst. Med foreliggende proposisjons forslag³ om å øke grunnrenteskatten til 34,3 % blir situasjonen snarere forverret, for kraftprodusentene og for ressursregionene.

Kraftfylka ønsker derfor å peke på konkrete endringer som kan bidra til å utløse ønskede investeringer i fornybar kraft og sikre den unike norske oppslutninga om og tilrettelegginga for kraftproduksjon rundt om i lokalsamfunnene:

Grunnrenteskattebelastningen må reduseres, naturressursskatten økes

Grunnrenteskatten kommer i fradrag i eiendomsskattegrunlaget. De senere årene har grunnrenteskatten økt jevnt, årlig. En utvikling som altså da betyr reduksjoner i kommunenes eiendomsskatt og en de facto omfordeling av kraftverdier fra kommune til stat. Eiere i kraftproduksjon får også reduserte utbytter.

Økningen av grunnrentesatsen i forbindelse med senket selskappskatt er heller ikke provenynøytral, som det blir hevdet. Der det i beregning av selskappskatten gis fradrag for faktiske finansutgifter, legger

¹ Stortingsmelding nr 25 (2015-2016)

² Innst. 273 S (2015-2016)

³ Prop 1 LS, Skatter, avgifter, toll (2016-2017), kap. 3.2

man for grunnrenteskatten kun til grunn ei urealistisk lav friinntektsrente. Endringene som ble gjort i fjor og foreslås igjen i år medfører derfor en merkbar svekkelse av kraftprodusentenes investeringsevne. Vi er nå i en situasjon hvor grunnrenteskatten vil påvirke investeringsbeslutninger og hindre realisering av samfunnsøkonomisk lønnsomme fornybarutbygginger.

Grunnrenteskatten bør derfor ikke økes og skjermingsfradraget må justeres slik kraftbransjen selv har foreslått.

Kommunesektorens andel av kraftinntektene må også gjenopprettes og sikres. Dette kan gjøres gjennom en økning av naturressursskatten, som er kommunesektorens andel av grunnrenta.

Naturressursskatten samordnes med overskuddsskatten og medfører ingen skattebelastning for kraftprodusentene⁴. Den utgjør 1,1 øre/kWh til kommunen og 0,2 øre/kWh til fylkeskommunen. Vertskommunene og fylkene mottar årlig om lag 1,6 milliarder kroner i naturressursskatt⁵. Det er betydelige verdier, men kronesatsen for skatten har stått fast siden 1997. Det medfører en faktisk reduksjon i kommunesektorens andel av grunnrenta på 40%. Statens andel har økt tilsvarende. Nå er tida inne for Stortinget å ta grep og sørge for at kommunesektorens andel gjenopprettes og at naturressursskatten deretter justeres med prisstigningen hvert år. Naturressursskatten bør også utvides til å omfatte små- og vindkraftverk.

⁴ Prop 1 LS, Skatter, avgifter, toll (2016-2017), Kap. 2.3.2, Kraftverksbeskatning

⁵ Prop 1 LS, Skatter, avgifter, toll (2016-2017), Tabell 2.9 s.344